

Editor's Introduction

This issue of *Ekonomi-tek*, which completes our fifth volume, contains two papers. Both report on research done on the Human Development Indices (HDI) in two economies, namely, the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) and Turkey.

The first paper is by Ali Cevat Taşiran and Ceylan Ünver, both of the Middle East Technical University, Northern Cyprus Campus. They first calculate the HDI for the TRNC, based on annual data for the post-1970 period. A few data series have had to be estimated with information from similar Mediterranean economies, including Albania, Greece, Malta, Southern Cyprus, Tunisia, and Turkey. In addition, certain missing values in the series have been imputed by the Multivariate Chain Equation Technique. As a result, the computed HDI series of the TRNC are presented, together with those of Turkey, Southern Cyprus, and Greece. The authors then examine the stationarity of the TRNC's HDI series vis-a-vis those of the above three countries. Then, Granger causality tests are carried out with the TRNC's HDI time series against the Turkish HDI time series. Finally, the relationship between HDI and Gross National Income is examined for the seven Mediterranean countries by estimating a fixed-effect panel model.

The second paper in this issue is by Filiz Yeşilyurt, M. Ensar Yeşilyurt, Oğuz Karadeniz, Ferda Esin Gülel, Hülya Kabakçı Karadeniz, and Atalay Çağlar, all of Pamukkale University. In this paper, HDI is calculated for Turkey's provinces and differentiated by gender as well; the data are from 2014. Then regional clusters are identified and comparisons are made with the findings of other studies. In addition, the authors make comparative analyses at gender level; they examine, for instance, the aggregate HDI for women and men at the provincial level. They also analyze the education, health, and income components of the aggregate HDI for women and men by province. It is possible, for example, that while the aggregate HDI is higher for men, the health component for women may exceed that of men in a given province.

We look forward to coming up with more interesting articles for our readers in the coming issues.

Ercan Uygur

Editor

Ekonomi-tek

Editörün Sunuşu

Ekonomi-tek, bu sayısı ile beşinci cildini tamamlamıştır ve iki makale içermektedir. Her iki makale de, iki ayrı ekonomiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ve Türkiye'ye yönelik İnsani Gelişme Endeksleri (İGE) konusunda yapılan araştırmaları sunmaktadır.

Birinci makale, her ikisi de Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Yerleşkesinden olan Ali Cevat Taşırın ve Ceylan Ünver tarafından yazılmıştır. Yazarlar önce 1970 sonrası dönemin yıllık verilerini kullanarak KKTC için İGE hesaplamıştır. Birkaç değişkenin verileri, benzer Akdeniz ekonomileri olan Arnavutluk, Güney Kıbrıs, Malta, Tunus, Türkiye ve Yunanistan'a ilişkin bilgilerden tahmin edilmiştir. Değişkenlerdeki bazı eksik değerler ise "Multivariate Chain Equation" Yöntemi ile elde edilmiştir. KKTC için hesaplanan İGE değerleri, Güney Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan İGE değerleri ile birlikte sunulmuştur. Yazarlar daha sonra KKTC'nin ve bu üç ülkenin İGE serileri için durağanlık sınamaları yapmışlardır. KKTC'nin İGE değerleri ile Türkiye İGE değerleri arasında karşılıklı bir Granger nedenselliği olup olmadığı da sınanmıştır. Son olarak, yukarıda adı geçen yedi Akdeniz ülkesi için, sabit etkili bir panel modeli tahmini ile, İGE'nin Gayrisafi Milli Gelir ile ilişkisi incelenmiştir.

Bu sayımızdaki ikinci makalenin yazarları, tümü Pamukkale Üniversitesi mensubu olan, Filiz Yeşilyurt, M. Ensar Yeşilyurt, Oğuz Karadeniz, Ferda Esin Gülel, Hülya Kabakçı Karadeniz ve Atalay Çağlar'dır. Bu makalede 2014 verileri kullanılarak Türkiye'nin illeri ve cinsiyet kırılımına göre İGE hesaplanmıştır. Elde edilen İGE sonuçları temelinde bölgesel kümelenmeler tanımlanmış ve bulgular diğer çalışmaların bulguları ile karşılaştırılmıştır. Yazarlar ayrıca toplam İGE değerlerini kullanarak iller ve kadın-erkek düzeyinde karşılaştırmalı incelemeler yapmışlardır. Ek olarak, İGE'nin alt bileşenleri olan eğitim, sağlık ve gelir değerleri için de Türkiye'nin illeri ve kadın-erkek düzeyinde irdelemeler yapmışlardır. Bu irdelemelerde görülmektedir ki; örneğin bir ilde erkeğin kadına göre toplam İGE değeri yüksek iken, kadının sağlık bileşeni erkeğe göre daha yüksek olabilir.

Gelecek sayılarımızda okurlarımızın karşısına ilginç makalelerle çıkmayı diliyoruz.

Ercan Uygur

Editör

Ekonomi-tek